

Deloitte.

Právní novinky
Deloitte Česká republika

březen 2017

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

Právní novinky – březen 2017

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

2

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

Od 1. března se rozběhne další etapa elektronické evidence tržeb, která se týká maloobchodníků a velkoobchodníků. Stále ale zůstávají mnohé otázky nezodpovězeny. Jednou z nich je i evidence tržeb přijatých formou tzv. platby na dobírku.

Před nedávnem Poslanecká sněmovna zamítla návrhy na úpravu zákona a vynětí e-shopů z povinnosti evidovat tržby. Při té příležitosti finanční správa alespoň formou nezávazné informace (která může být kdykoliv bez předchozího upozornění změněna) na webu www.e-trzby.cz zmírnila svůj dosavadní striktní výklad zákona. A tak umožnila evidovat bezhotovostní platby uskutečňované prostřednictvím internetu až ve chvíli, kdy se obchodník o platbě dozví.

Vedle toho však e-shopy stále trápí otázka, zda a kdo má evidovat tržby vybrané

od jejich zákazníků při doručení zakoupeného zboží na dobírku. Jedná se přitom o jeden z nejrozšířenějších způsobů plateb za zboží nakoupené na internetu.

Výjimky: Kdy se dobírky neevidují?

Jisté je zatím pouze to, že dobírkové platby uhrazené v hotovosti, nebo platební kartou se neevidují ani u e-shopu ani u doručovatele, pokud jsou zároveň splněny tyto tři podmínky:

- zboží na dobírku doručuje zákazníkům e-shopu držitel poštovní licence či provozovatel poštovních služeb evidovaný Českým telekomunikačním úřadem,
- se kterým e-shop uzavřel poštovní smlouvu, a
- dobírkové platby doručovatel převádí na účet e-shopu bezhotovostním převodem z účtu.

Výjimka pro doručovatele vyplývá přímo ze zákona o evidenci tržeb, který z povinnosti evidovat vyjímá mimo jiné také tržby držitele poštovní licence a tržby z poštovních služeb a ze služeb s nimi přímo souvisejících. Pokud e-shop od doručovatele přijímá peníze z dobírek formou bezhotovostního převodu z účtu na účet, nemusí pak tyto tržby evidovat ani on, protože podle zákona takto přijatá platba nepodléhá evidenci. Pokud by však e-shop od doručovatele přijímal tyto tržby v hotovosti nebo jiným způsobem, který podléhá evidenci tržeb, musí e-shop takovou tržbu řádně zaevidovat. To všechno ale platí pouze při existenci poštovní licence a poštovní smlouvy.

Zasílatel a dopravce... někdo evidovat musí

Nevyřešená však zůstává situace, kdy e-shop doručuje zboží svým zákazníkům prostřednictvím zasilatele, s nímž má

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

Právní novinky – březen 2017

3

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

uzavřenu nikoli poštovní, ale zasilatelskou smlouvu, anebo prostřednictvím dopravce na základě smlouvy o přepravě věci. Oba typy těchto smluv umožňují, aby zasilatel či dopravce vybral od příjemce zásilky finanční částku dle požadavků odesílatele (tzv. dobírku).

Je nutné zdůraznit, že pro tyto případy zákon o evidenci tržeb žádnou výjimku neuděluje a rovněž dosud zveřejněná metodika a informace finanční správy se tomuto tématu nevěnují.

Pokud tedy zasilatel či dopravce vybere od příjemce zásilky určitou částku v hotovosti, anebo prostřednictvím platby platební kartou, měla by tato platba podléhat evidenci tržeb. Otázkou ovšem je, kdo je povinen takovou tržbu zaevidovat.

Rozhodující je z tohoto hlediska povaha vztahu mezi e-shopem, pro který je vybraná částka určena, a zasilatelem nebo dopravcem. Pokud tento vztah odpovídá tzv. nepřímému zastoupení, tj. pokud zasilatel či dopravce jedná při výběru dobírkové částky svým jménem, ale na účet odesílajícího e-shopu, je tržbu povinen zaevidovat a účtenku vystavit právě zasilatel nebo dopravce. Za porušení této povinnosti nese odpovědnost zasilatel, resp. dopravce.

Pokud zasilatel či dopravce jedná při výběru dobírkové částky jménem a na účet odesílajícího e-shopu (tzn. jako jeho přímý zástupce), odpovídá za řádné zaevidování tržby e-shop. Ten se však může se zasilatelem či dopravcem písemně dohodnout (udělit mu pověření), aby v rámci zastoupení e-shopu provedl také evidenci tržby a vystavil účtenku.

Plnění podle zákona? Odpovědnost na e-shopu

Vzhledem k ne zcela jasnému znění zákona často není možné vztah mezi e-shopem a zasilatelem či dopravcem při inkasu dobírkové platby jednoznačně označit za přímé či nepřímé zastoupení.

Z tohoto důvodu je vhodné, aby se odesílající e-shop aktivně zajímal o to, jak bude zajištěno plnění povinností podle zákona o evidenci tržeb.

Jako možné řešení se nabízí jednak provádění evidence a vystavení účtenky samotným e-shopem, a to již na základě obdržené objednávky, která má být uhrazena formou dobírky. Případné neuhrazení objednávky zákazníkem pak bude řešeno stornem tržby.

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

Právní novinky – březen 2017

4

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

Dále může e-shop po vzájemné dohodě písemně pověřit zasílatele či dopravce, aby za něj tržbu evidoval a vystavoval účtenky. Na účtence pak bude uvedeno jak DIČ pověřeného subjektu, tak DIČ e-shopu, pro který je dobírka inkasována. Za splnění evidenční povinnosti v takovém případě odpovídá jak e-shop, tak i pověřený zasílatel či dopravce; případné správní řízení bude vedeno s oběma. Evidované tržby budou na Daňovém portále finanční správy zobrazovány jednak u pověřeného zasílatele, respektive dopravce, a to jako tržby

evidované za jiného poplatníka, a zároveň i u pověřujícího e-shopu, v tomto případě jako tržby, které za něho zaevidoval pověřený poplatník.

Petr Čapoun

+420 720 758 636

pcapoun@deloittece.com

Hana Erbová

+420 739 525 422

herbova@deloittece.com

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

Právní novinky – březen 2017

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

V reakci na novelu směrnice Rady EU o správní spolupráci v oblasti daní, která platí od 6. prosince 2016 („Směrnice DAC 5“), připravilo Ministerstvo financí návrh novely daňového řádu. Tento byl v polovině února rozeslán do vnějšího připomínkového řízení. Navrhovaná změna má za cíl podchytit dvě hlavní oblasti dotýkající se prolomení speciálních povinností mlčenlivosti, která je vybraným osobám ve vztahu ke správci daně uložena (zejména bankovním institucím či pojišťovnám), a to:

- Naplnění účelu Směrnice DAC 5, jejímž cílem je umožnit správcům daně přístup k mechanismům, postupům, dokumentům a informacím, které byly získány povinnými osobami při identifikaci a kontrole klientů podle zákona o boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

a financování terorismu, včetně související dokumentace. Jedná se tak např. o informace týkající se skutečného vlastnictví právnických osob.

- Dále by novela slovy zákonodárce měla „precizovat“ ustanovení § 57 odst. 3 daňového řádu, které upravuje prolomení mlčenlivosti, tzv. bankovního tajemství ve vztahu k bankám, spořitelním a úvěrním družstvům či platebním institucím, tedy subjektům řadícím se mezi základní povinné osoby podle AML legislativy.¹

Novela tak významně rozšiřuje okruh informací, které si mohou správci daně vyžádat o klientech finančních institucí. Jak ostatně zákonodárce sám připouští, potřeba úpravy ustanovení mířící na prolomení bankovního tajemství byla vyvolána zejména v reakci

na nedávnou judikaturu správních soudů. V rozsudku 4 Afs 177/2016 – 35 z konce minulého roku totiž Nejvyšší správní soud uzavřel, že předmětné ustanovení, jako speciální úprava k obecné informační povinnosti zakotvené v § 57 odst. 1 daňového řádu, vymezuje rozsah informací, které může správce daně požadovat po určených finančních institucích, striktně taxativně. Výzva správce daně mířící na poskytnutí informací tak může být omezena pouze na údaje o číslech účtů, jejich majitelích, stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu, a na údaje o úvěrech, vkladech a depozitech.

Navrhované znění § 57 odst. 3 daňového řádu by doplnilo pravomoc správce daně požadovat také další údaje ve vztahu ke službám platebních transakcí prová-

¹ Tato problematika je v České republice upravena zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

Právní novinky – březen 2017

6

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

děných přes dálkový přístup či o úvěrech a úschovách, včetně údajů o pronájmech bezpečnostních schránek. Důvodová zpráva naznačuje, že cílem této změny je umožnit, aby správce daně mohl získat např. telefonní číslo propojené s účtem nebo číslo debetní/kreditní karty, podle nichž je možné zjistit, jaká osoba má ke konkrétnímu účtu přístup, údaje o osobách, které vložily peněžní prostředky na účet a údaje o příjemcích plateb. A také informaci, zda byla u konkrétního účtu zřízena služba elektronického bankovníctví, a jakým způsobem byla tato služba v konkrétním případě využita (zejména jaká zařízení s příslušnou IP adresou či telefon s určitým telefonním číslem jsou využívány pro přístup k této službě). Jedná se tedy o poměrně široký okruh velmi citlivých údajů.

Nicméně hned druhým dechem zákonodárce v rámci důvodové zprávy uklidňuje, že navrhovaná úprava by nadále měla plně respektovat základní principy získávání údajů ze strany správce daně, tj.:

- Povinnost poskytnutí údajů bude limitována účelem jejich konkrétní nezbytnosti pro výkon správy daní.
- Správce daně bude nadále povinen si údaje opatřovat primárně z vlastních evidencí, případně od jiných orgánů veřejné moci.
- Nebude zaváděna žádná nová povinnost vedoucí ke shromažďování údajů, tj. povinnost se nadále bude dotýkat pouze údajů, které již poskytovatel k dispozici má.

Novela by tak neměla finanční správě dávat do rukou zbraň vedoucí k bezbřehému získávání údajů, jaké ale budou její praktické dopady, to ukáže až praxe. Novela by měla nabýt účinnosti 1. lednem 2018.

Hana Erbsová

+420 739 525 422

herbsova@deloittece.com

Alena Švecová

+420 724 749 867

alšvecova@deloittece.com

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

Právní novinky – březen 2017

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

7

Má výzva k podání dodatečného daňového přiznání přednost před daňovou kontrolou?

Tato otázka nedávala spát nejen poplatníkům a plátcům daní, ale i odborné veřejnosti a občas i správním soudcům. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ji nyní zodpověděl.

V usnesení č. j. 1 Afs 183/2014 – 55 soud vyslovil, že správce daně je v zásadě povinen vyzvat daňový subjekt k podání dodatečného daňového přiznání vždy, jakmile se – mimo daňovou kontrolu – dozví o skutečnostech či důkazech nasvědčujících tomu, že by daňovému subjektu měla být určita daň doměřena.

Tento závěr však není tak jednoznačný, jak se na první pohled zdá. Rozšířený senát totiž připustil, že daňovou kontrolu lze

zahájit i bez předchozí výzvy. A to v těch případech, kdy by samotné zpravení daňového subjektu o tom, jaké informace má správce daně k dispozici, mohlo vést ke zmaření cíle správy daní, tedy správného stanovení daně. O takové případy se bude podle názoru soudu jednat zejména tehdy, bude-li mít správce daně poznatky ukazující na předchozí podvodné jednání daňového subjektu, které souvisí se zjištěnými informacemi. Anebo na to, že daňový subjekt by se snažil následným jednáním (typicky úpravami svých povinných evidencí nebo jinými kroky nepřipustně zakrývajícími skutečný stav věci) zmařit správné stanovení daně.

Uvedená povinnost samozřejmě nedopadá na případy, kdy je zahajována daňová kontrola z preventivních důvodů, aniž by byl předem důvod domnívat se, že dojde k doměření daně.

Z praktického pohledu bude však mít vyřešení této otázky spíše omezený dopad. Pro daňový subjekt bude totiž značně obtížné prokázat, že správce daně měl před zahájením daňové kontroly k dispozici takové informace a důkazy, že mu vznikla povinnost vydat nejprve výzvu k podání dodatečného daňového přiznání. Většinu podkladů shromážděných před zahájením daňové kontroly totiž správce daně uchovává v tzv. vyhledávací části daňového spisu, k níž má daňový subjekt ze zákona jen velmi omezený přístup.

Za pozornost stojí také to, že rozšířený senát nepřejal názor, který se objevil ve starší judikatuře správních soudů, že výzva musí být povinně vydána jen za takových okolností, kdy lze důvodně předpokládat, že daň bude doměřena shodně s podaným dodatečným daňovým přiznáním.

Evidovat, či neevidovat tržby z dobírky?

Právní novinky – březen 2017

8

Novela daňového řádu cílí na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání a kontrola

Jakou žalobou se lze bránit proti daňové kontrole?

V témže usnesení se rozšířený senát vyjádřil také k otázce, zda lze zákonnost daňové kontroly napadnout pouze v tzv. zásahové žalobě (na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu), anebo zda lze tyto námitky uplatnit také v žalobě proti rozhodnutí o platebním výměru, který byl vydán na základě daňové kontroly.

Soud vyhodnotil, že každá z těchto žalob slouží poněkud jinému účelu a zabývá se daňovou kontrolou z odlišných úhlů pohledu. Námitky proti zákonnosti daňové kontroly uplatněné v žalobě proti platebnímu výměru nelze tedy odmítnout jako nepřípustné jen proto, že nebyly již předtím uplatněny v zásahové žalobě. Naproti tomu předchází rozhodnutí o zásahové žalobě nebrání správnímu soudu, aby se námitkami nezákonnosti daňové kontroly

opětovně zabýval v řízení o žalobě proti platebnímu výměru.

Rozšířený senát dokonce připustil, že při uplatnění zásahové žaloby i následné žaloby proti platebnímu výměru není vyloučeno, aby se soud, který rozhoduje později, při hodnocení zákonnosti daňové kontroly odchýlil od posouzení provedeného v dříve vydaném rozhodnutí o druhé z těchto žalob. Soud však musí svůj odlišný závěr náležitě a přesvědčivě odůvodnit. Dojde-li však k podání žaloby proti platebnímu výměru ještě před rozhodnutím o zásahové žalobě, a v obou žalobách je napadána zákonnost téže daňové kontroly, mělo by být později zahájené řízení dle doporučení rozšířeného senátu přerušeno až do skončení prvního z nich.

Pokud se tedy daňový subjekt bude například domnívat, že v jeho případě měla

zahájení daňové kontroly předcházet výzva k podání dodatečného daňového přiznání, a kontrola je proto nezákonná, má v zásadě na výběr, jaký způsob obrany zvolí. Může tuto námitku uplatnit buď ještě během daňové kontroly prostřednictvím zásahové žaloby, anebo až v žalobě proti platebnímu výměru. Volba bude záviset na jeho konkrétní procesní a důkazní situaci. Podá-li postupně obě žaloby, může tuto námitku použít v každé z nich.

Jiřina Procházková

+420 777 293 481

jprochazkova@deloittece.com

Hana Erbsová

+420 739 525 422

herbsova@deloittece.com

Evidovat, či neevidovat tržby
z dobírky?

Novela daňového řádu cílí
na prolomení bankovního tajemství

Dodatečné daňové přiznání
a kontrola

Právní novinky – březen 2017

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
Nile House
Karolinská 654/2
186 00 Praha 8 - Karlín
Česká republika
Tel.: +420 246 042 100
Fax: +420 246 042 030

www.deloittelegal.cz

Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů
a pozvánek zde: <http://www2.deloitte.com/cz/subscribe>

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou („DTTL“), jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL a každá z jejich členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) služby klientům neposkytuje. Podrobné informace o společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firmách jsou uvedeny na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Společnost Deloitte poskytuje služby v oblasti auditu, poradenství, právního a finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a související služby klientům v celé řadě odvětví veřejného a soukromého sektoru. Díky globálně propojené síti členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích má společnost Deloitte světové možnosti a poznatky a poskytuje svým klientům, mezi něž patří čtyři z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®, vysoce kvalitní služby v oblastech, ve kterých klienti řeší své nejkompexnější podnikatelské výzvy. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 244 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, kontaktujte nás prostřednictvím sociálních sítí Facebook, LinkedIn či Twitter.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejich členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „sít společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.